

Tiit Teriku tervitus Omavalitsuspäeva osalejatele

Austatud president Rüütel,
Austatud Tartu Linnavolikogu esimees,
Austatud Tartu linnapea,
Daamid ja härrad meie omavalitsustest,

Eesti riik on ajalooliselt välja kasvanud kohalikest omavalitsustest ja eestlased on elanud kogukondlikus iseorganiseerimises kui ühiselu struktuuris sajandeid kauem peaaegu kõigist Euroopa rahvastest. Seega on omavalitsus riigi tuumstruktuur.

Loetud päevad tagasi tähistasime Eesti iseseisvuse taastamise 30. aastapäeva ja üle pika aja kõlas öölaulupeol taas Alo Matiiseni „Ei ole üksi ükski maa“.

See tõestab veelkord, et need ürgsed seosed, mis valitsevad maakondade vahel ja omavalitsuslike kogukondade vahel, ei ole kuhugi kadunud. Olenemata sellest, kas elame maal või linnas, on ja jääb oma kodukant meile oluliseks. Sellele toetub lõpeks kogu isamaa-armastus ja oma riigi tunnetus.

2017. aasta haldusterritoriaalne reform kahandas küll oluliselt omavalitsusüksuste arvu, kuid selle lõppeesmärk saab olla üksnes kõigile paremate võimaluste loomist oma eluga toimetulekuks, laste kasvatamiseks ja neile kaasaja nõuetele vastava hariduse võimaldamiseks, töötamist mitte sadade kilomeetrite kaugusel kodukohast, vaid käia igapäevaselt kodust tööle või omada võimalust teha kaugtööd, olenemata sellest, kas elatakse Tallinnas või Missos, Sõrve säärel või Narva-Jõesuus. Vanem põlvkond, kes on oma panuse oma pere, kodukoha ja ühiskonna heaks juba andnud, omavad õigust elada oma seenioripõlve väärikalt, olgu siis oma kodus sotsiaaltöötajate abile toetudes või vanade- ja hooldekodudes, mis on rahaliselt kättesaadavad mitte ainult kõrgepalgalistele või hästi toimetulevate laste toel.

2017. aasta haldusreform oli üksnes esimene etapp selles protsessis, mida võib nimetada ka riigireformiks, sest riigi ja omavalitsuste täpsem ja selgemalt piiritletud õigused ja kohustused, parem tööjaotus kõigi osapoolte vahel teenib

samaaegselt nii omavalitsuste senisest parema toimetuleku huve, kui ka riigi kui terviku ladusamat funktsioneerimist. Omavalitsuse ja riigi suhetel ning ülesannete jaotusel peatun ka oma homses ettekandes, kus muu hulgas ning jagan oma mõtteid, mis haakuvad hästi hiljutise omavalitsusi puudutava Riigikontrolli aruandega.

Head sõbrad Eestimaa omavalitsustes, me peame endale tunnistama, et rahvaarvult suuremad omavalitsused ei likvideeri automaatselt ääremaastumise ohtu - suuremate haldusüksuste juhtimine nõuab rohkem oskusi, spetsialiste erinevamatest eluvaldkondadest kui seni omavalitsustelt oodati. Kuid on ka aeg lõpuks selgelt üle vaadata, mis ülesanded on nüüd ja edaspidi riigi kanda ja need, mille eest vastutame meie, omavalitsused. Sellega koos peab olema leitud ka vajalikud finantsid nii riigieelarvest kui ka omavalitsuste võimalused ise raha teenida. Selle kõigega peame tegelema juba täna ja jätkama homme ja ülehomme.

Täna tahan aga kõigile südamele panna seda, et me peame valmistuma oluliselt pikemaks võitluseks koroonaviirusega, mis kahjuks ei ole pooleteise aasta jooksul meie keskelt kadunud, vaid jätkab muteerumist. Hoolimata keskvalitsuse püüdlustest neid probleeme ise lahendada, ei saa nad õnnestuda ilma omavalitsuste aktiivse abita. Omavalitsustel on selles võitluses kanda oluline roll. See on üleüldise hoolimise ja empaatia küsimus. Kui nakatumine kasvab ühes maakonnas, siis on see probleem kogu riigi jaoks. Me suudame kõik kriisid seljatada ikka üheskoos, nii nagu kolme kümnendi eest.

Soovin meile kõigile selleks tarka visadust!

Austusega

Tiit Terik

Tallinna Linnavolikogu esimees

Eesti Linnade ja Valdade Liidu esimees

Tallinnas 26. augustil 2021